

Ogłoszenie o zamówieniu
Dostawy
Dostawa paliw płynnych do ambulansów sanitarnych zamawiającego

SEKCJA I - ZAMAWIAJĄCY

1.1.) Rola zamawiającego

Postępowanie prowadzone jest samodzielnie przez zamawiającego

1.2.) Nazwa zamawiającego: SAMODZIELNE PUBLICZNE POGOTOWIE RATUNKOWE

1.4) Krajowy Numer Identyfikacyjny: REGON 191983891

1.5) Adres zamawiającego

1.5.1.) Ulica: ul. prof. Mariana Raciborskiego 2A

1.5.2.) Miejscowość: Pruszcz Gdański

1.5.3.) Kod pocztowy: 83-000

1.5.4.) Województwo: pomorskie

1.5.5.) Kraj: Polska

1.5.6.) Lokalizacja NUTS 3: PL634 - Gdański

1.5.7.) Numer telefonu: (58) 773-30-30

1.5.9.) Adres poczty elektronicznej: biuro@bozp.com.pl

1.5.10.) Adres strony internetowej zamawiającego: <http://www.pogotowiepruszcz.pl/>

1.6.) Rodzaj zamawiającego: Zamawiający publiczny - jednostka sektora finansów publicznych - samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej

1.7.) Przedmiot działalności zamawiającego: Zdrowie

SEKCJA II – INFORMACJE PODSTAWOWE

2.1.) Ogłoszenie dotyczy:

Zamówienia publicznego

2.2.) Ogłoszenie dotyczy usług społecznych i innych szczególnych usług: Nie

2.3.) Nazwa zamówienia albo umowy ramowej:

Dostawa paliw płynnych do ambulansów sanitarnych zamawiającego

2.4.) Identyfikator postępowania: ocds-148610-5015cdf-e7-11ed-b70f-ae2d9e28ec7b

2.5.) Numer ogłoszenia: 2023/BZP 00210455

2.6.) Wersja ogłoszenia: 01

2.7.) Data ogłoszenia: 2023-05-11

2.8.) Zamówienie albo umowa ramowa zostały ujęte w planie postępowań: Tak

2.9.) Numer planu postępowań w BZP: 2023/BZP 00076802/01/P

2.10.) Identyfikator pozycji planu postępowań:

1.2.3 Dostawy paliw płynnych do ambulansów sanitarnych

2.11.) O udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy, o których mowa w art. 94 ustawy: Nie

2.14.) Czy zamówienie albo umowa ramowa dotyczy projektu lub programu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej: Nie

2.16.) Tryb udzielenia zamówienia wraz z podstawą prawną

Zamówienie udzielane jest w trybie podstawowym na podstawie: art. 275 pkt 1 ustawy

SEKCJA III – UDOSTĘPNIANIE DOKUMENTÓW ZAMÓWIENIA I KOMUNIKACJA**3.1.) Adres strony internetowej prowadzonego postępowania**

https://platformazakupowa.pl/pn/powiat_gdanski/

3.2.) Zamawiający zastrzega dostęp do dokumentów zamówienia: Nie**3.4.) Wykonawcy zobowiązani są do składania ofert, wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, oświadczeń oraz innych dokumentów wyłącznie przy użyciu środków komunikacji elektronicznej: Tak**

3.5.) Informacje o środkach komunikacji elektronicznej, przy użyciu których zamawiający będzie komunikował się z wykonawcami - adres strony internetowej: 1. Postępowanie prowadzone jest w języku polskim w formie i postaci elektronicznej za pośrednictwem platformazakupowa.pl (dalej jako „Platforma”) pod adresem: https://platformazakupowa.pl/pn/powiat_gdanski Nr identyfikacyjny postępowania na Platformie: 765022

2. W postępowaniu o udzielenie zamówienia komunikacja między Zamawiającym a wykonawcami odbywa się przy użyciu Platformy oraz poczty elektronicznej: biuro@bozp.com.pl

3.6.) Wymagania techniczne i organizacyjne dotyczące korespondencji elektronicznej: 1.

Postępowanie prowadzone jest w języku polskim w formie i postaci elektronicznej za pośrednictwem platformazakupowa.pl (dalej jako „Platforma”) pod adresem:

https://platformazakupowa.pl/pn/powiat_gdanski

2. W postępowaniu o udzielenie zamówienia komunikacja między Zamawiającym a wykonawcami odbywa się przy użyciu Platformy oraz poczty elektronicznej: biuro@bozp.com.pl. Link do postępowania dostępny jest również na stronie internetowej zamawiającego:

http://www.pogotowiepruszcz.pl/?page_id=1413. Wymagania techniczne i organizacyjne opisane

zostały w Regulaminie platformazakupowa.pl (<https://platformazakupowa.pl/strona/1-regulamin>)4.

Zamawiający określa niezbędne wymagania sprzętowo - aplikacyjne umożliwiające pracę na platformazakupowa.pl, tj.:1) przeglądarka internetowa Internet Explorer, Chrome i FireFox w najnowszej dostępnej wersji, z włączoną obsługą języka Javascript, akceptująca pliki typu „cookies”2) łącze internetowe o przepustowości co najmniej 256 kbit/s3) komputer klasy PC lub MAC o następującej konfiguracji: pamięć min. 2 GB Ram, jeden z systemów operacyjnych - MS Windows 7, Mac Os x 10 4, Linux, lub ich nowsze wersje,4) zainstalowany program Adobe Acrobat Reader lub inny obsługujący format plików .pdf5. Ofertę oraz oświadczenia, o których mowa w § 6 ust. 1 SWZ, składa się, pod rygorem nieważności, w formie elektronicznej lub w postaci elektronicznej opatrzonej podpisem zaufanym lub podpisem osobistym. 6. Ofertę należy umieścić na Platformie pod adresem: https://platformazakupowa.pl/pn/powiat_gdanski, t.j. na stronie dotyczącej postępowania. Składanie oświadczeń, zawiadomień oraz przekazywanie informacji, innych niż oferta i oświadczenie wskazane w par. 6 ust. 1 SWZ, odbywa się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej za pośrednictwem dedykowanego formularza „Wyślij wiadomość do zamawiającego”, dostępnego na stronie postępowania na https://platformazakupowa.pl/pn/powiat_gdanski, lub pocztą elektroniczną na adres: biuro@bozp.com.pl.

8. Zamawiający będzie przekazywał wykonawcom informacje w formie elektronicznej za pośrednictwem Platformy lub poczty elektronicznej. Informacje dotyczące odpowiedzi na pytania, zmiany specyfikacji, zmiany terminu składania i otwarcia ofert, informacje z otwarcia ofert, Zamawiający będzie zamieszczał na platformie w sekcji „Komunikaty publiczne”. Korespondencja, której zgodnie z obowiązującymi przepisami adresatem jest konkretny Wykonawca, będzie przekazywana w formie elektronicznej za pośrednictwem Platformy do konkretnego Wykonawcy

3.8.) Zamawiający wymaga sporządzenia i przedstawienia ofert przy użyciu narzędzi elektronicznego modelowania danych budowlanych lub innych podobnych narzędzi, które nie są ogólnie dostępne: Nie**3.12.) Oferta - katalog elektroniczny: Nie dotyczy****3.14.) Języki, w jakich mogą być sporządzane dokumenty składane w postępowaniu:**

polski

3.15.) RODO (obowiązek informacyjny): Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1), dalej „RODO”, Zamawiający informuje, że:

1) administratorem danych osobowych pozyskanych w ramach niniejszego postępowania jest Dyrektor Samodzielnego Publicznego Pogotowia Ratunkowego w Pruszczu Gdańskim. Adres do korespondencji: ul. prof. M. Raciborskiego 2A, 83-000 Pruszcz Gdański z dopiskiem IOD.

2) Kontakt z inspektorem ochrony danych osobowych: iod@pogotowiepruszcz.pl

3) pozyskane dane osobowe przetwarzane będą na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO w celu związanym z niniejszym postępowaniem o udzielenie zamówienia;

4) odbiorcami pozyskanych danych osobowych będą osoby lub podmioty, którym udostępniona zostanie dokumentacja postępowania w oparciu o art. 74 Ustawy Pzp, Prezes Krajowej Izby Odwoławczej – w przypadku wniesienia odwołania, właściwy sąd okręgowy w przypadku wniesienia skargi, a także odbiorcy, którzy będą mieli dostęp do opublikowanego ogłoszenia o udzieleniu zamówienia – w przypadku, gdy przedmiotowe zamówienie zostanie udzielone osobie fizycznej; , a także podmioty uprawnione do

przeprowadzania kontroli udzielenia zamówienia

- 5) pozyskane dane osobowe będą przechowywane, zgodnie z art. 78 ust. 1 Ustawy Pzp, przez okres 4 lat od dnia zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia;
- 6) obowiązek podania przez wykonawców danych osobowych bezpośrednio ich dotyczących jest wymogiem ustawowym określonym w przepisach Ustawy Pzp, związanym z udziałem w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, a konsekwencje niepodania określonych danych wynikają z Ustawy Pzp;
- 7) w odniesieniu do pozyskanych danych osobowych decyzje nie będą podejmowane w sposób zautomatyzowany, stosowanie do art. 22 RODO;
- 8) wykonawcy, których dane pozyska Zamawiający, posiadają następujące uprawnienia:
na podstawie art. 15 RODO prawo dostępu do danych osobowych ich dotyczących,
na podstawie art. 16 RODO prawo do sprostowania ich danych osobowych,
na podstawie art. 18 RODO prawo żądania od administratora ograniczenia przetwarzania danych osobowych z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa
w art. 18 ust. 2 RODO, przy czym prawo do ograniczenia przetwarzania nie ma zastosowania w odniesieniu do przechowywania, w celu zapewnienia korzystania
ze środków ochrony prawnej lub w celu ochrony praw innej osoby fizycznej
lub prawnej, lub z uwagi na ważne względy interesu publicznego Unii Europejskiej
lub państwa członkowskiego,
prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, gdy uznają, że przetwarzanie danych osobowych ich dotyczących narusza przepisy RODO

3.16.) RODO (ograniczenia stosowania): nie przysługuje wykonawcom:

w związku z art. 17 ust. 3 lit. b, d lub e RODO prawo do usunięcia danych osobowych;

prawo do przenoszenia danych osobowych, o którym mowa w art. 20 RODO;

na podstawie art. 21 RODO prawo sprzeciwu, wobec przetwarzania danych osobowych, gdyż podstawą prawną przetwarzania ich danych osobowych jest art. 6 ust. 1 lit. c RODO.

skorzystanie z prawa do sprostowania nie może skutkować zmianą wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego ani zmianą postanowień umowy w zakresie niezgodnym z ustawą oraz nie może naruszać integralności protokołu oraz jego załączników

SEKCJA IV – PRZEDMIOT ZAMÓWIENIA

4.1.) Informacje ogólne odnoszące się do przedmiotu zamówienia.

4.1.1.) Przed wszczęciem postępowania przeprowadzono konsultacje rynkowe: Nie

4.1.2.) Numer referencyjny: SPPR – 117/AL/2023

4.1.3.) Rodzaj zamówienia: Dostawy

4.1.4.) Zamawiający udziela zamówienia w częściach, z których każda stanowi przedmiot odrębnego postępowania: Nie

4.1.8.) Możliwe jest składanie ofert częściowych: Nie

4.1.13.) Zamawiający uwzględnia aspekty społeczne, środowiskowe lub etykiety w opisie przedmiotu zamówienia: Nie

4.2. Informacje szczegółowe odnoszące się do przedmiotu zamówienia:

4.2.2.) Krótki opis przedmiotu zamówienia

1. Przedmiotem zamówienia są sukcesywne dostawy paliw płynnych: oleju napędowego (ON) oraz benzyny bezołowiowej Pb 98 do pojazdów Zamawiającego – ambulansów sanitarnych.

2. Dostawy będą się odbywały poprzez dokonywanie sukcesywnych zakupów paliwa na stacji (stacjach) paliw Wykonawcy. Wydawanie paliw odbywać się będzie bezpośrednio do zbiorników paliwa samochodów Zamawiającego.

3. Szacowaną ilość paliwa zamawianą w ramach niniejszego zamówienia określa się na ok. 72000 litrów oleju napędowego ON oraz ok. 500 litrów benzyny bezołowiowej Pb 98.

Wskazana szacunkowa ilość paliwa stanowi wielkość do kalkulacji cenowej oferty. Ostateczna ilość zakupionego paliwa wynikać będzie z realizacji zamówienia do końca trwania umowy i bieżących potrzeb Zamawiającego. W zależności od zapotrzebowania zakupiona ilość paliwa może wzrosnąć o 20 %.

4. Oferowane paliwo musi odpowiadać normom jakościowym określonym w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 9 października 2015r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. z 2015r. poz. 1680, z późn. zm).

5. Zamawiający wymaga, aby przynajmniej dwie stacje paliw dedykowanych do realizacji przedmiotowego zamówienia („stacja nr 1 i nr 2”) znajdowały się w odległości nie dalej niż 15 km od siedziby Zamawiającego, liczonej jako długość trasy przejazdu od siedziby Zamawiającego, ul. prof. Mariana Raciborskiego 2A, 83-000 Pruszcz Gdański, do wskazanej stacji paliw Wykonawcy po drogach publicznych. Odległość mierzona trasą – samochodem, wg „Google maps” na stronie internetowej: <https://www.google.pl/maps>.

4.2.6.) Główny kod CPV: 09134100-8 - Olej napędowy

4.2.7.) Dodatkowy kod CPV:

09132100-4 - Benzyna bezołowiowa

4.2.8.) Zamówienie obejmuje opcje: Tak

4.2.9) Rodzaj i maksymalna wartość opcji oraz okoliczności skorzystania z opcji:

Wskazana szacunkowa ilość paliwa stanowi wielkość do kalkulacji cenowej oferty. Ostateczna ilość zakupionego paliwa wynikać będzie z realizacji zamówienia do końca trwania umowy i bieżących potrzeb Zamawiającego. W zależności od zapotrzebowania zakupiona ilość paliwa może wzrosnąć o 20 %.

4.2.10.) Okres realizacji zamówienia albo umowy ramowej: 12 miesiące

4.2.11.) Zamawiający przewiduje wznowienia: Nie

4.2.13.) Zamawiający przewiduje udzielenie dotychczasowemu wykonawcy zamówień na podobne usługi lub roboty budowlane: Nie

4.3.) Kryteria oceny ofert

4.3.1.) Sposób oceny ofert: Wszystkie oferty niepodlegające odrzuceniu oceniane będą na podstawie następujących kryteriów

1. cena oferty –waga 40%
2. odległość „stacji nr 1” od siedziby zamawiającego – 40%
3. oferowany opust – 20%

4.3.2.) Sposób określania wagi kryteriów oceny ofert: Procentowo

4.3.3.) Stosowane kryteria oceny ofert: Kryterium ceny, kosztu oraz kryteria jakościowe

Kryterium 1

4.3.5.) Nazwa kryterium: Cena

4.3.6.) Waga: 40,00

Kryterium 2

4.3.5.) Nazwa kryterium: Koszt

4.3.6.) Waga: 20,00

Kryterium 3

4.3.4.) Rodzaj kryterium:

inne.

4.3.5.) Nazwa kryterium: Odległość „stacji nr 1” od siedziby zamawiającego

4.3.6.) Waga: 40

4.3.10.) Zamawiający określa aspekty społeczne, środowiskowe lub innowacyjne, żąda etykiet lub stosuje rachunek kosztów cyklu życia w odniesieniu do kryterium oceny ofert: Nie

SEKCJA V - KWALIFIKACJA WYKONAWCÓW

5.1.) Zamawiający przewiduje fakultatywne podstawy wykluczenia: Nie

5.3.) Warunki udziału w postępowaniu: Nie

5.5.) Zamawiający wymaga złożenia oświadczenia, o którym mowa w art.125 ust. 1 ustawy: Tak

SEKCJA VI - WARUNKI ZAMÓWIENIA

6.1.) Zamawiający wymaga albo dopuszcza oferty wariantowe: Nie

6.3.) Zamawiający przewiduje aukcję elektroniczną: Nie

6.4.) Zamawiający wymaga wadium: Nie

6.5.) Zamawiający wymaga zabezpieczenia należytego wykonania umowy: Nie

6.7.) Zamawiający przewiduje unieważnienie postępowania, jeśli środki publiczne, które zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie całości lub części zamówienia nie zostały przyznane: Tak

SEKCJA VII - PROJEKTOWANE POSTANOWIENIA UMOWY

7.1.) Zamawiający przewiduje udzielenia zaliczek: Nie

7.3.) Zamawiający przewiduje zmiany umowy: Tak

7.4.) Rodzaj i zakres zmian umowy oraz warunki ich wprowadzenia:

1. Wszelkie zmiany i uzupełnienia umowy mogą nastąpić za zgodą stron z zachowaniem formy pisemnej w postaci aneksu do umowy pod rygorem nieważności, za wyjątkiem przypadków, kiedy Umowa stanowi inaczej .

2. Istotne zmiany umowy mogą dotyczyć:

- 1) rodzaju zamawianego paliwa, w przypadku gdy Zamawiający zwiększy flotę pojazdów przeznaczonych do tankowania o pojazdy napędzane innym rodzajem paliwa
- 2) warunków płatności wynagrodzenia,
- 3) dokonywania rozliczeń za przedmiot umowy,
- 4) zakresu czynności wykonawcy, w stopniu niewykraczającym poza określenie przedmiotu zamówienia zawarte w SWZ,
- 5) zwiększenia ilości zamawianego paliwa ponad szacowane 20%

3. Zmiany, o których mowa w ust. 2, poza przypadkami wskazanymi w ust. 2, mogą być dokonane:

- 1) w razie wystąpienia zdarzeń losowych mających charakter siły wyższej, które uzasadniają wprowadzenie zmian do Umowy,
  - 2) w razie zmiany obowiązujących przepisów prawa mających wpływ na warunki wykonywania umowy,
  - 3) w razie zmian stawki podatku VAT, zmiany podatku akcyzowego.
- w przypadku zwiększenia floty pojazdów zamawiającego,
- 4) jeżeli wynika to z bieżących potrzeb zamawiającego,
  - 5) jeżeli zmiany są niezbędne dla prawidłowej realizacji umowy,
  - 6) jeżeli zmiany są podyktowane standardowym sposobem obsługi i rozliczania klientów Wykonawcy, lub jego zmianą,
  - 7) jeżeli zmiany nie spowodują negatywnych konsekwencji dla Zamawiającego,
4. Jeżeli o zmianę umowy wnioskuje Wykonawca, przedkłada Zamawiającemu stronie pisemne uzasadnienie konieczności wprowadzenia zmian do umowy.

7.5.) Zamawiający uwzględnił aspekty społeczne, środowiskowe, innowacyjne lub etykiety związane z realizacją zamówienia: Nie**SEKCJA VIII – PROCEDURA**

8.1.) Termin składania ofert: 2023-05-19 09:00

8.2.) Miejsce składania ofert: Oferty należy składać wyłącznie na Platformie pod adresem: https://platformazakupowa.pl/pn/powiat_gdanski, na stronie dotyczącej postępowania

8.3.) Termin otwarcia ofert: 2023-05-19 09:10

8.4.) Termin związania ofertą: do 2023-06-17

SEKCJA IX – POZOSTAŁE INFORMACJE

Zamawiający informuje, że zgodnie z art. 7 ust. 1 Ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2022r. poz. 835), zwaną dalej „ustawą o przeciwdziałaniu wspieraniu agresji na Ukrainę” z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wykluczy również:

1) wykonawcę wymienionego w wykazach określonych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 765/2006 z dnia 18 maja 2006 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi i udziałem Białorusi w agresji Rosji wobec Ukrainy (Dz. Urz. UE L 134 z 20.05.2006, str. 1, z późn. zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem 765/2006” i rozporządzeniu Rady (UE) nr 269/2014 z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających (Dz. Urz. UE L 78 z 17.03.2014, str. 6, z późn. zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem 269/2014”, albo wpisanego na listę na podstawie decyzji w sprawie wpisu na listę rozstrzygającej o zastosowaniu środka, o którym mowa w art. 1 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu wspieraniu agresji na Ukrainę;

2) wykonawcę, którego beneficjentem rzeczywistym w rozumieniu ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2022 r. poz. 593 i 655) jest osoba wymieniona w wykazach określonych w rozporządzeniu 765/2006 i rozporządzeniu 269/2014 albo wpisana na listę lub będąca takim beneficjentem rzeczywistym od dnia 24 lutego 2022 r., o ile została wpisana na listę na podstawie decyzji w sprawie wpisu na listę rozstrzygającej o zastosowaniu środka, o którym mowa w art. 1 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu wspieraniu agresji na Ukrainę;

3) wykonawcę, którego jednostką dominującą w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 37 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, 2105 i 2106), jest podmiot wymieniony w wykazach określonych w rozporządzeniu 765/2006 i rozporządzeniu 269/2014 albo wpisany na listę lub będący taką jednostką dominującą od dnia 24 lutego 2022 r., o ile został wpisany na listę na podstawie decyzji w sprawie wpisu na listę rozstrzygającej o zastosowaniu środka, o którym mowa w art. 1 pkt 3 ustawy o przeciwdziałaniu wspieraniu agresji na Ukrainę.

Wykluczenie, o którym mowa w pkt. 1-3 następować będzie na okres trwania ww. okoliczności.

Weryfikacji braku zaistnienia podstaw wykluczenia wskazanych w pkt. 1 -3 powyżej, w stosunku do wykonawcy zamawiający może dokonać za pomocą wszelkich dostępnych środków.